

HISTORIE „MODERNÍHO“ PRŮMYSLU.

Geografie výrobní sféry

Přednáška č. 01

© HS

Úvod

- Průmyslová výroba je součástí světového ekonomického systému
- Průmyslová výroba je ovlivňována a ovlivňuje hospodářskou strukturu každého ekonomického systému
- Vývoj průmyslu odráží změny strategického zaměření výroby, které jsou svázány s aktuální úrovní technického pokroku, poptávkou a organizací výroby => výsledkem je odvětvová struktura a prostorová diferenciací výroby
- Fáze „moderního“ průmyslu:
 - Manufaktury a vznik moderních průmyslových podniků
 - Fordismus
 - Postfordismus / postmodernismus

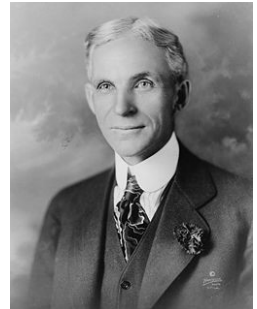
Etapa 1 a 2

Etapa 1:

- Počáteční fáze průmyslu – 2. pol. 18. stol. až poslední třetina 19. století (období poklesu hospodářské nadvlády Velké Británie)
- Vznik **manufaktur** a postupná transformace na **moderní průmyslové podniky** (podniky se strojní výrobou)

Etapa 2 = fordismus:

- Konec 19. století až 60./70. léta 20. století
- Henry Ford – podle nového způsobu výroby automobilů pomocí linky
 - *„Nic na světě není tak těžké, rozdělíte-li si to na malé práce“.* Henry Ford
 - Masová produkce standardizovaných výrobků spojených se systematicky rostoucím trhem masového konzumenta, regulovaný keynesiánskými makroekonomickými opatřeními

HENRY FORD

"Any customer can have a car painted any color that he wants so long as it is black."—Henry Ford

Henry Ford failed twice at manufacturing before forming Ford Motor Company in 1903, at the age of 40. The company sold an impressive 1,700 cars in its first 15 months. In 1913, Ford inaugurated the first moving assembly line, significantly streamlining production. To reduce labor turnover, Ford announced in 1914 his intention to share \$10 million of his company's profits with his workers, more than doubling their salary to an unheard-of \$5 a day.

The first moving assembly line in Highland Park, Michigan.

Start your adventure... start by getting ready!

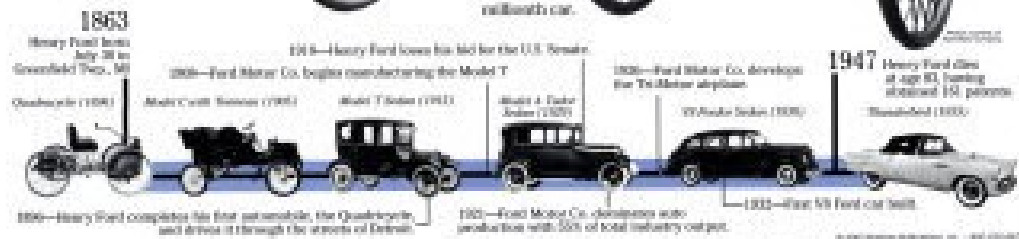

Start a Ford in your life!

"Early to bed and early to rise, Work like hell and subscribe," the Ford Times advised its dealers.

Henry Ford with his first car and his first million-dollar car.

Etapa 3 – postfordismus

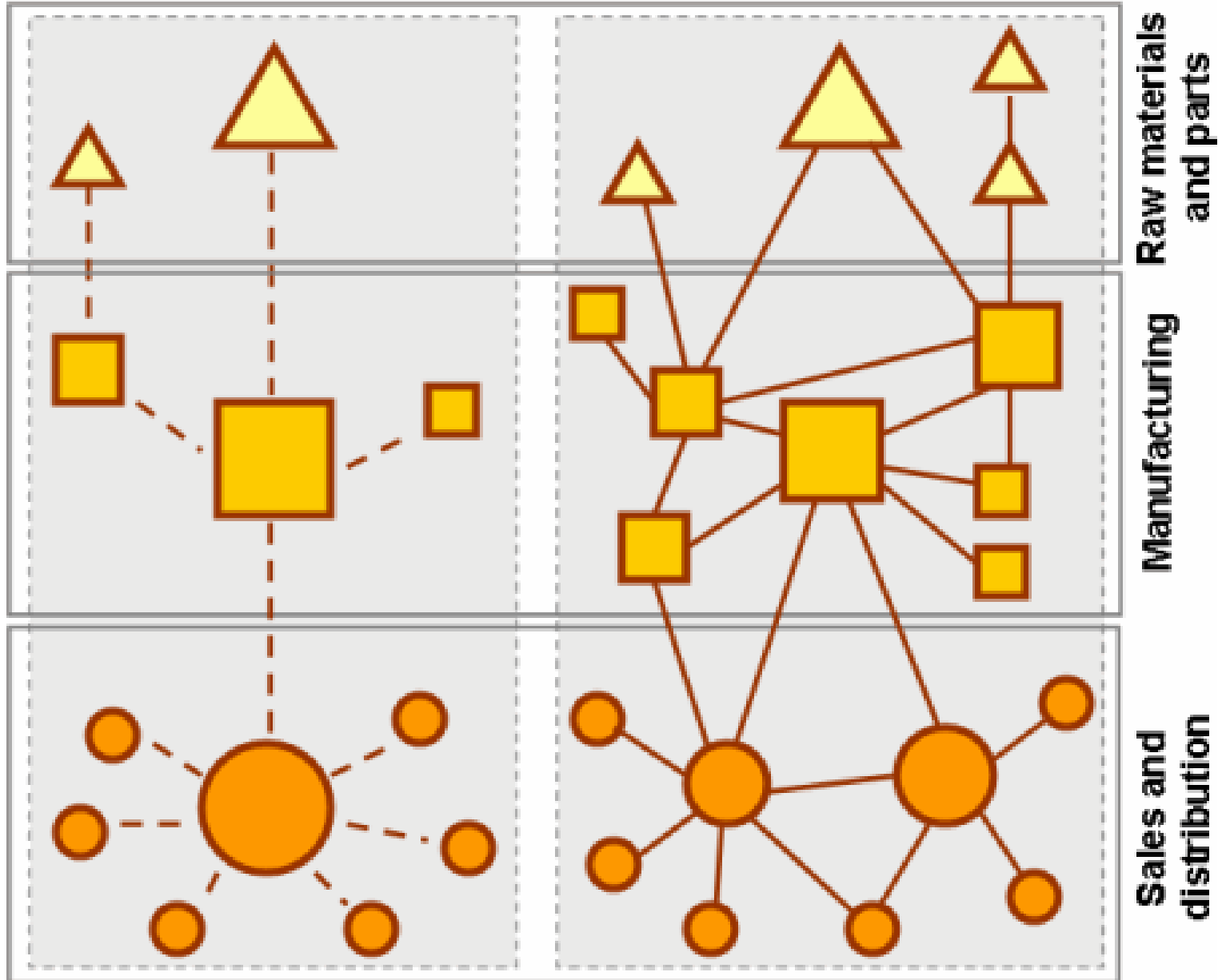
Etapa 3 = postfordismus/postmodernismus:

- Poč. v 70. letech na vrcholu fordismu do současnosti
- Nový systém kapitalistické akumulace, který se zformoval jako reakce na krizi fordismu
- Období charakteristické:
 - ▣ strukturální transformací hospodářství,
 - ▣ strukturálními změnami v průmyslové výrobě,
 - ▣ prostorovými přesuny,
 - ▣ významem nových technologií,
 - ▣ organizačními a institucionálními změnami,
 - ▣ změnami v zaměstnanosti,
 - ▣ globalizací ekonomických a sociálních vazeb,
 - ▣ změnami v ekonomickém myšlení, chování a motivací.

Fordism

Post-Fordism

Etapa 3 - deindustrializace

- **Deindustrializace** – další typický jev pro tuto etapu
 - Pokles zaměstnanosti v průmyslu (hl. u výrob s nižší přidanou hodnotou) a navazující sociální a ekonomické změny
 - Typický jev pro vyspělé světové ekonomiky -> přesun výrob do tranzitních nebo rozvojových zemí (**delokalizace výroby**) -> růst terciérního sektoru
 - a) **Outsourcing** – najmutí zahraničního dodavatele
 - b) **Offshoring** – založení dceřiné společnosti v zahraničí
- V rámci deindustrializace také rozvoj **high-tech** oborů
 - Obory s nadprůměrnou úrovní uplatňovaných vědeckých a technických znalostí a systematickým zaváděním inovací ve výrobních procesech (elektronika, optické a lékařské přístroje)
 - Na základě úzké spolupráce průmyslu s vědeckou základnou vznikají specializovaná inovační a technologická centra – vědeckotechnické parky (technologické, vědecké)
 - Instituce orientované do oblasti vědy, nových technologií a inovací – hl. cílem je zajišťování transferu technologií a podpora inovačního podnikání (viz dále)

Etapa 3 – nadnárodní společnosti

- Rozhodující význam pro světovou ekonomiku – **nadnárodní společnosti**
 - Hlavní aktéři globalizace
 - Hlavní hybatelé globální ekonomiky
 - Jejich prostorové rozmístění je jedním z řídicích mechanismů globální ekonomické integrace
 - Prostřednictvím jejich geograficky rozšířených sítí dochází k vytváření globálního pracovního trhu
 - Dělení podle vnitřní organizace produkční sítě:
 - Vertikálně integrované – produkce podniků v konkrétních zemích slouží jako základ pro výrobu v dalších podnicích společnosti v jiných zemích
 - Horizontálně integrované – výrobní podniky lokalizovány v různých státech a vyrábějí stejné nebo podobné výrobky
 - Diverzifikované nadnárodní společnosti – jednotlivé podniky v různých zemích bez větší míry integrace
 - Velký rozvoj od 70. let – nárůst významu řady světových koncernů hl. v rozvojovém světě
 - Surovinové zdroje, levná pracovní síla -> vhodná pracovní i vývozní základna řady produktů pro globální trh
 - Rozvoj industrializace v rozvojových zemích – avšak nepřirozený a nestal se základem pro ekonomický růst daných zemí (podniky jsou základem vertikální struktury nadnárodní společnosti a ne horizontální)

Největší nadnárodní společnosti – 2011 vs. 2008

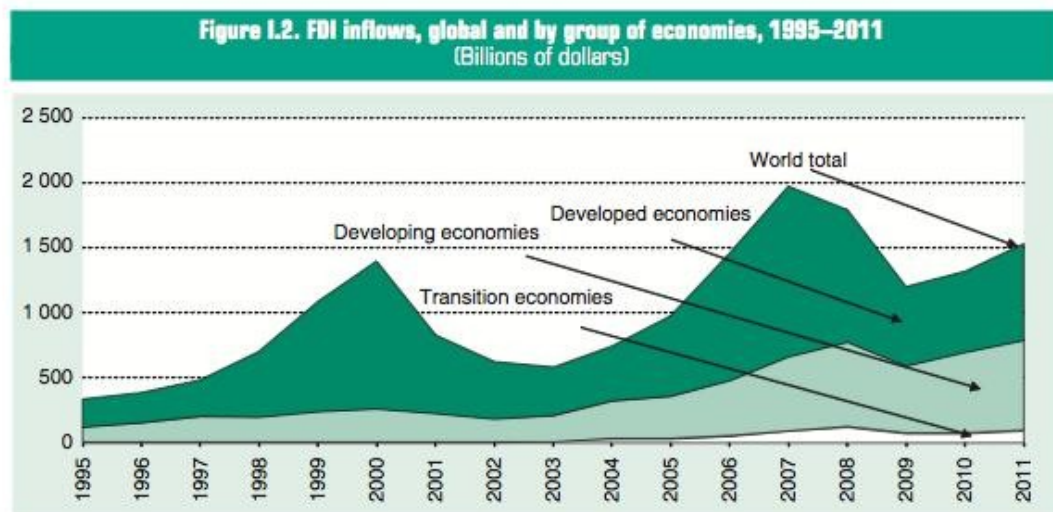
Rank	<u>Company</u> (2011)	Tržby (\$ millions)	Zisk (\$ millions)	<u>Company</u> (2008)	Company	Revenues (\$ millions)
1	<u>Wal-Mart Stores</u>	421,849	16,389	<u>Wal-Mart Stores</u>	287,989.0	10,267.0
2	<u>Royal Dutch Shell</u>	378,152	20,127	<u>BP</u>	285,059.0	15,371.0
3	<u>Exxon Mobil</u>	354,674	30,460	<u>Exxon Mobil</u>	270,772.0	25,330.0
4	<u>BP</u>	308,928	-3,719	<u>Royal Dutch/Shell Group</u>	268,690.0	18,183.0
5	<u>Sinopec Group</u>	273,422	7,629	<u>General Motors</u>	193,517.0	2,805.0
6	<u>China National Petroleum</u>	240,192	14,367	<u>DaimlerChrysler</u>	176,687.5	3,067.1
7	<u>State Grid</u>	226,294	4,556	<u>Toyota Motor</u>	172,616.3	10,898.2
8	<u>Toyota Motor</u>	221,760	4,766	<u>Ford Motor</u>	172,233.0	3,487.0
9	<u>Japan Post Holdings</u>	203,958	4,891	<u>General Electric</u>	152,866.0	16,819.0
10	<u>Chevron</u>	196,337	19,024	<u>Total</u>	152,609.5	11,955.0
11	<u>Total</u>	186,055	14,001	<u>ChevronTexaco</u>	147,967.0	13,328.0
12	<u>ConocoPhillips</u>	184,966	11,358	<u>ConocoPhillips</u>	121,663.0	8,129.0
13	<u>Volkswagen</u>	168,041	9,053	<u>AXA</u>	121,606.3	3,133.0
14	<u>AXA</u>	162,236	3,641	<u>Allianz</u>	118,937.2	2,735.0
15	<u>Fannie Mae</u>	153,825	-14,014	<u>Volkswagen</u>	110,648.7	842.0
16	<u>General Electric</u>	151,628	11,644	<u>Citigroup</u>	108,276.0	17,046.0
17	<u>ING Group</u>	147,052	3,678	<u>ING Group</u>	105,886.4	7,422.8
18	<u>Glencore International</u>	144,978	1,291	<u>Nippon Telegraph & Telephone</u>	100,545.3	6,608.0
19	<u>Berkshire Hathaway</u>	136,185	12,967	<u>American Intl. Group</u>	97,987.0	9,731.0
20	<u>General Motors</u>	135,592	6,172	<u>Intl. Business Machines</u>	96,293.0	8,430.0

Etapa 3 – PZI

- Nadnárodní společnosti jsou úzce spojeny s **přímými zahraničními investicemi (PZI)**
 - Záměr rezidenta jedné ekonomiky (přímý investor) získat trvalou účast v subjektu, který je rezidentem v ekonomice jiné než ekonomika investora (přímá investice)
 - Trvalá účast implikuje existenci dlouhodobého vztahu mezi přímým investorem a přímou investicí a významný vliv na řízení podniku
- Dělení zahraničních investic podle způsobu vstupu zahraničního investora do hostitelské ekonomiky:
 - Investice na zelené louce (greenfield) – investice do nových lokalit,
 - Fúze a akvizice – investice do existujících aktiv
 - „brownfield“ investice
 - specifický případ, investice do stávajících aktiv za účelem restrukturalizace nebo změny výrobních aktivit
 - typické pro tranzitní ekonomiky
 - Vstupní investice obvykle doprovázena návaznými masivními investicemi souvisejícími s restrukturalizací
- *PZI mají přímou souvislost s regionální politikou a regionálním rozvojem v ČR*

Etapa 3 – PZI

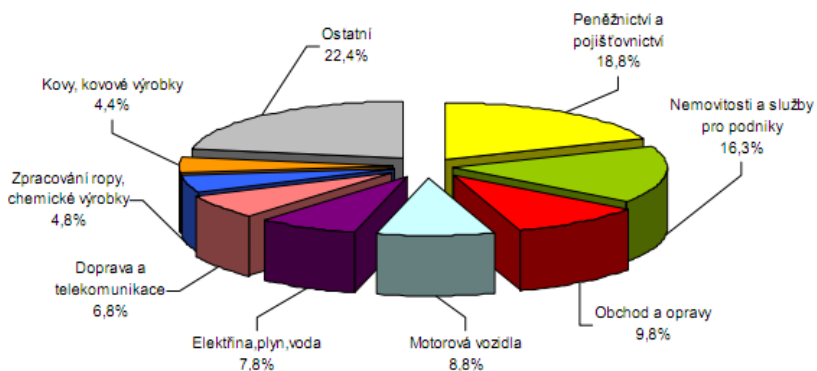
- Nárůst PZI je v posledních 10 letech významný
- Velkou měrou se podílí rychle se rozvíjející státy (Čína, Indie, Brazílie, Mexiko...), ale i tranzitní středo- a východoevropské ekonomiky
- ČR – masivní nárůst PZI po r. 1998 v souvislosti s přijetím investičních pobídek
- Největší podíl PZI realizován v rozvinutých ekonomikách – vyšší podíl fúzí a akvizic (typický jev globalizující se ekonomiky)

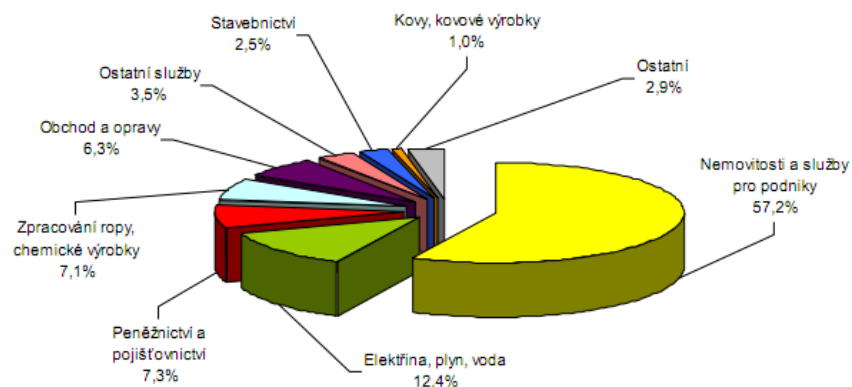
Source: UNCTAD, based on annex table I.1 and the FDI/TNC database (www.unctad.org/fdistatistics).

Etapa 3 – PZI – ČR (2008)

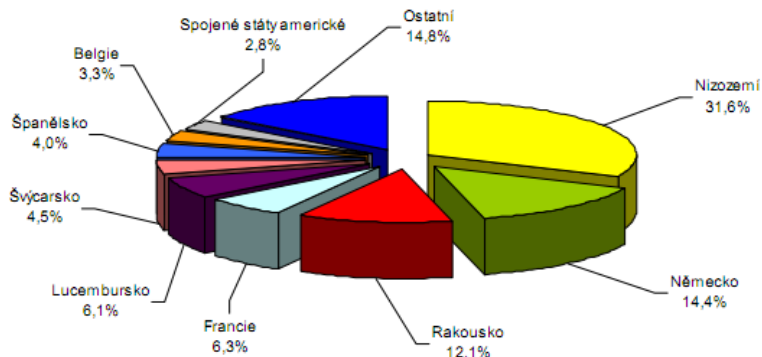
Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2008
odvětvová struktura

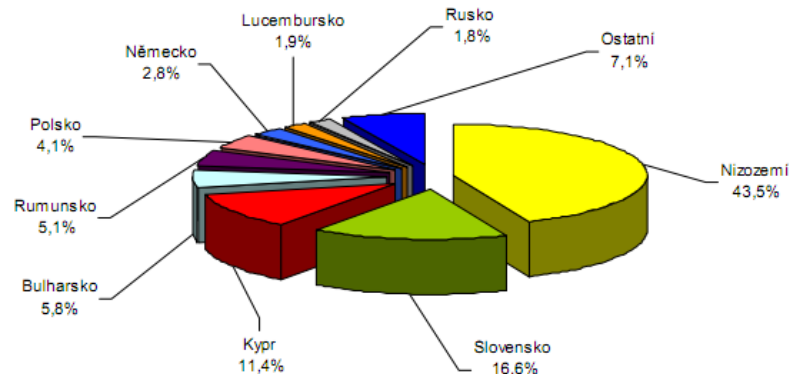
České přímé investice v zahraničí k 31.12.2008
odvětvová struktura

Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2008
teritoriální struktura

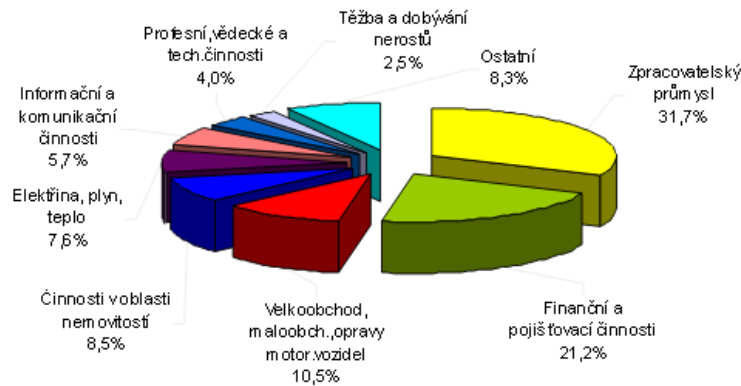

České přímé investice v zahraničí k 31.12.2008
teritoriální struktura

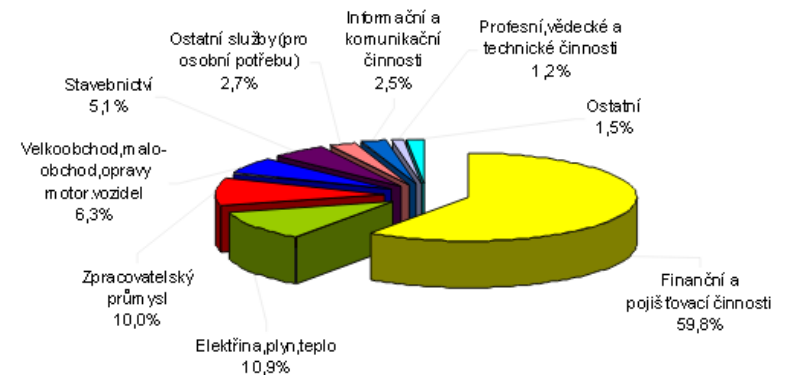

Etapa 3 – PZI – ČR (2011)

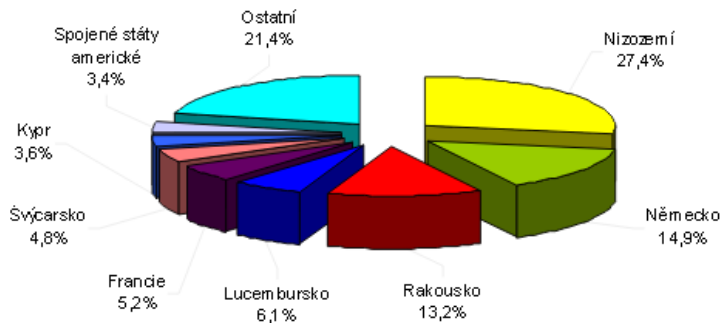
Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2011
odvětvová struktura

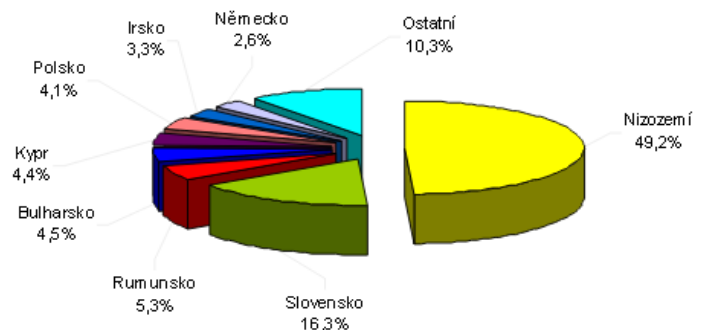
České přímé investice v zahraničí k 31.12.2011
odvětvová struktura

Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2011
teritoriální struktura

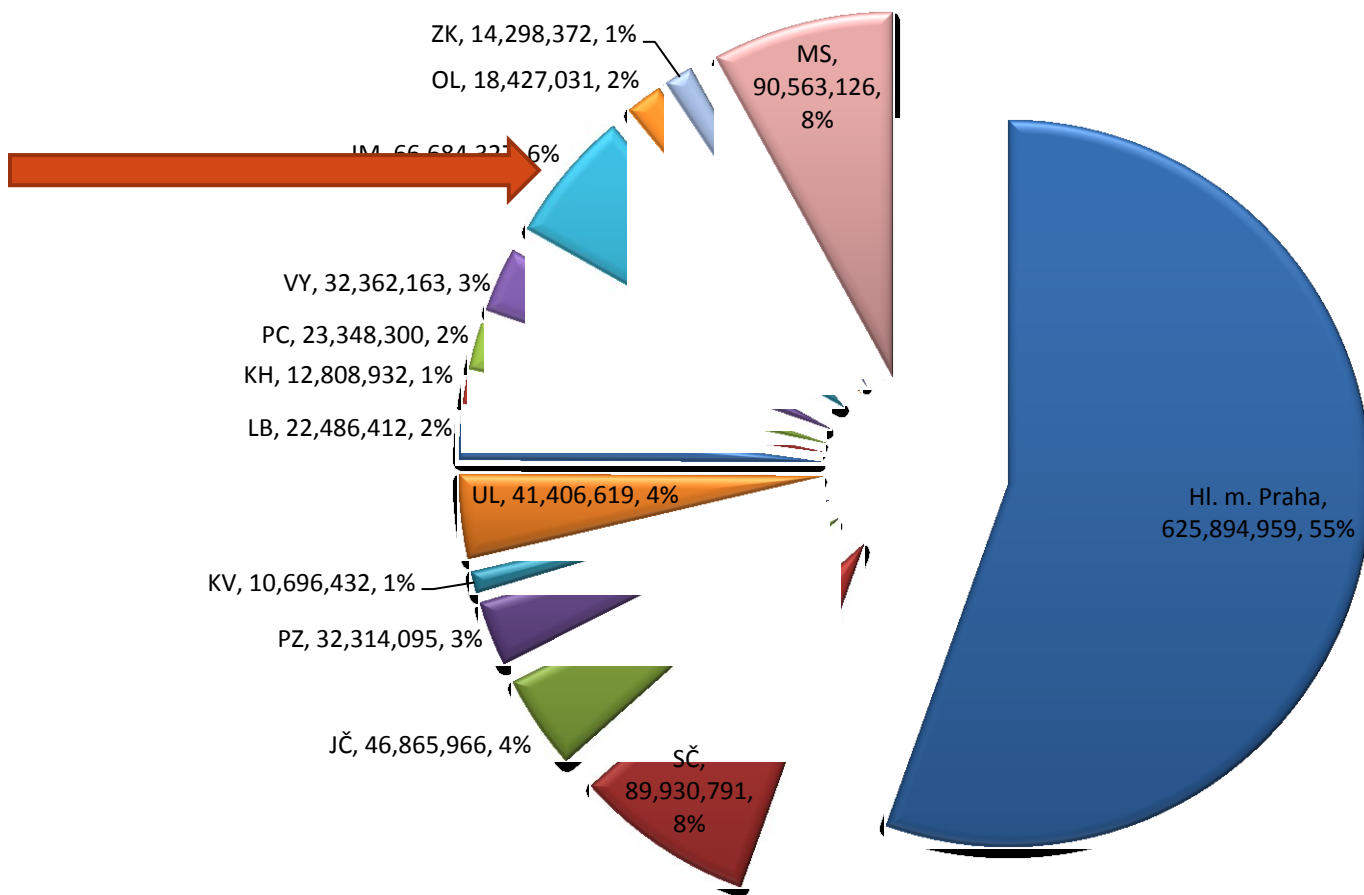

České přímé investice v zahraničí k 31.12.2011
teritoriální struktura

Etapa 3 – PZI – ČR (2008)

Stav PZI v krajích ČR k 31. 12. 2008

Etapa 3 – PZI – Jihomoravský kraj, 2012-13

Společnost	Sektor	Země původu žadatele	Okres	Rok podání záměru	Počet nově	
					Investice v mil. CZK	vytvořených prac. míst
fischer automotive systems s.r.o.	výroba dopravních prostředků	Německo	Vyškov	2012	312,16	150
Nitto Denko Czech s.r.o.	výroba dopravních prostředků	ČR	Brno	2012	190,7	80
EMS-PATVAG s.r.o.	výroba dopravních prostředků	ČR	Vyškov	2012	222	32
ABB s.r.o.	elektronický + elektrotechnický	ČR	Brno - město	2013	665,0	398
Bernex Bimetallic s.r.o.	strojírenský	ČR	Brno-venkov	2013	232,5	65
Y Soft Corporation, a.s.	IT a vývoj software	ČR	Brno-město	2013		40
METALDYNE Oslavany, spol. s.r.o.	výroba dopravních prostředků	ČR	Brno-venkov	2013	874,5	250
The Candy Plus Sweet Factory, s.r.o.	potravinářský	ČR	Hodonín	2013	80	36
CPI Moravia Books s.r.o.	ostatní	ČR	Brno-venkov	2013	839,8	74
SMC Industrial Automation CZ s.r.o.	strojírenský	Rakousko	Vyškov	2013	700	280
Alca plast, s.r.o.	gumárenský a plastikářský	ČR	Břeclav	2013	997,27	163
IMG Consulting s.r.o.	gumárenský a plastikářský	ČR	Hodonín	2013	455,16	48
POCLAIN HYDRAULICS, s.r.o.	strojírenský	ČR	Brno-město	2013	208,34	77
Fosfa akciová společnost	chemický a farmaceutický	ČR	Břeclav	2013	444,27	44

Investiční pobídky v ČR (1)

- Pro zvýšení konkurenceschopnosti českého průmyslu přistoupila vláda ČR v roce 1998 k zavedení systému investičních pobídek pro zahraniční i domácí investory.
- Realizační organizací pro zavádění systému investičních pobídek je Ministerstvem průmyslu a obchodu založená agentura **CzechInvest** (www.czechinvest.org).
- Právní úprava investičních pobídek: **zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách** ve znění pozdějších předpisů.
- Investičními pobídkami se rozumí
 - ▣ a) slevy na daních z příjmů podle zvláštního právního předpisu,
 - ▣ b) převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu,
 - ▣ c) hmotná podpora vytváření nových pracovních míst podle zvláštního právního předpisu,
 - ▣ d) hmotná podpora rekvalifikace nebo školení zaměstnanců podle zvláštního právního předpisu,
 - ▣ e) převod pozemků podle zvláštního právního předpisu, evidovaných v katastru nemovitostí jako zemědělské pozemky a převod ostatních druhů pozemků, a to za ceny zjištěné podle zvláštního právního předpisu účinného ke dni uzavření smlouvy o převodu

Investiční pobídky v ČR (2)

- Právnícké nebo fyzické osobě lze investiční pobídku poskytnout, pokud prokáže, že může splnit všeobecné podmínky stanovené tímto zákonem a zvláštní podmínky stanovené zvláštními právními předpisy.
Všeobecnými podmínkami jsou:
 - **a) zavedení nové výroby nebo rozšíření stávající výroby,**
 - **b) vynaložení prostředků do oborů zpracovatelského průmyslu;** za zpracovatelský průmysl se nepovažuje dobývání nerostných surovin, výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody, stavebnictví, opravy motorových vozidel, obchod a ostatní služby, doprava a zemědělství,
 - **c) pořízení strojního zařízení za tržní cenu,** určeného pro výrobní účely a vyrobeného ne více než 2 roky před pořízením; hodnota tohoto strojního zařízení musí tvořit nejméně 60 % celkové hodnoty pořízeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
 - **d) šetrnost výroby, činností, procesů, stavby nebo zařízení k životnímu prostředí,**
 - **e) pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku nejméně v částce 100 000 000 Kč, přičemž nejméně částka 50 000 000 Kč musí být financována z vlastního kapitálu** právnické osoby nebo vlastními prostředky fyzické osoby; za splnění této podmínky se nepovažuje vynaložení investičních prostředků vytvořených ze zisku dosaženého z investiční akce posuzované pro účely poskytnutí veřejné podpory,

Novela zákona o investičních pobídkách

Určená novým i stávajícím investorům pro nové investiční projekty

Typ investiční akce	Formy investiční pobídky		Podmínky		Uznatelné náklady	Maximální míra veřejné podpory ⁴
	Investiční akce	Strategická investiční akce	Investiční akce	Strategická investiční akce		
Zpracovatelský průmysl	Sleva na dani z příjmů na 10 let Převod území za zvýhodněnou cenu Regiony A ¹ navíc ještě: Hmotná podpora 200 000 Kč na vytvořené pracovní místo Hmotná podpora na školení zaměstnanců 25 % z uznatelných školících nákladů	Hmotná podpora na pořízení majetku až do výše 5 % nákladů (max. 1,5 mld. Kč) Sleva na dani z příjmů na 10 let Převod území za zvýhodněnou cenu Regiony A ¹ navíc ještě: Hmotná podpora 200 000 Kč na vytvořené pracovní místo Hmotná podpora na školení zaměstnanců 25 % z uznatelných školících nákladů	Minimální výše investice do majetku ² : V Regionech I ¹ – 50 mil. Kč, z toho minimálně 25 mil. Kč do nového strojního zařízení V Regionech II ² – 100 mil. Kč, z toho minimálně 50 mil. Kč do nového strojního zařízení	Minimální výše investice do majetku ² 500 mil. Kč, z toho minimálně 250 mil. Kč do nového strojního zařízení a současně minimálně 500 nových pracovních míst	Majetek ³ , kdy hodnota strojů tvoří minimálně polovinu hodnoty pořízeného majetku	40 % z celkových uznatelných nákladů (30 % v Regionech II a u low-tech sektorů)
Technologická centra (VaV)	Sleva na dani z příjmů na 10 let Převod území za zvýhodněnou cenu Regiony A ¹ navíc ještě: Hmotná podpora 200 000 Kč na vytvořené pracovní místo Hmotná podpora na školení zaměstnanců 25 % z uznatelných školících nákladů	Hmotná podpora na pořízení majetku až do výše 5 % nákladů (max. 0,5 mld. Kč) Sleva na dani z příjmů na 10 let Převod území za zvýhodněnou cenu Regiony A ¹ navíc ještě: Hmotná podpora 200 000 Kč na vytvořené pracovní místo Hmotná podpora na školení zaměstnanců 25 % z uznatelných školících nákladů	Minimální výše investice do majetku ² 10 mil. Kč, z toho minimálně 5 mil. Kč do nového strojního zařízení a současně minimálně 40 nových pracovních míst	Minimální výše investice do majetku ² 200 mil. Kč, z toho minimálně 100 mil. Kč do nového strojního zařízení a současně minimálně 120 nových pracovních míst	Majetek ³ , kdy hodnota strojů tvoří minimálně polovinu hodnoty pořízeného majetku nebo 2-leté hrubé mzdy na nově vytvořených pracovních místech	40 % z celkových uznatelných nákladů
Centra strategických služeb (vývoj SW, centra sdílených služeb, high-tech opravárenská centra)	Sleva na dani z příjmů na 10 let Převod území za zvýhodněnou cenu Regiony A ¹ navíc ještě: Hmotná podpora 200 000 Kč na vytvořené pracovní místo Hmotná podpora na školení zaměstnanců 25 % z uznatelných školících nákladů	X	Minimálně 40 nových pracovních míst u center pro tvorbu software Minimálně 100 nových pracovních míst u ostatních center	X	Majetek ³ , kdy hodnota strojů tvoří minimálně polovinu hodnoty pořízeného majetku nebo 2-leté hrubé mzdy na nově vytvořených pracovních místech	40 % z celkových uznatelných nákladů

¹Regiony A - regiony s mírou nezaměstnanosti nejméně o 50 % vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti v ČR

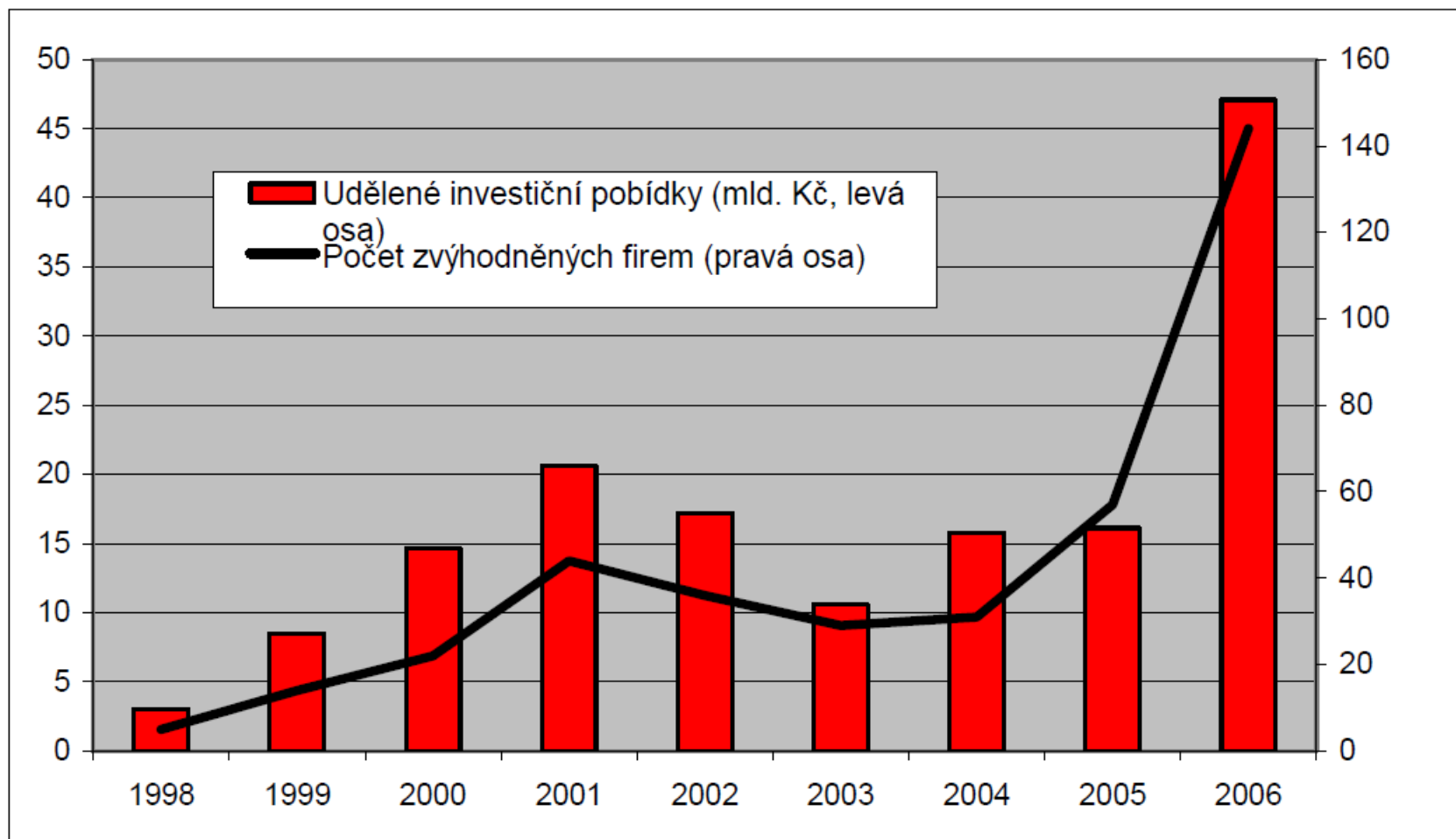
²Regiony I - Regiony A a regiony se sousředěnou podporou státu, Regiony II - ostatní regiony

³Majetek - náklady na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

⁴Maximální míra veřejné podpory (viz. mapa)

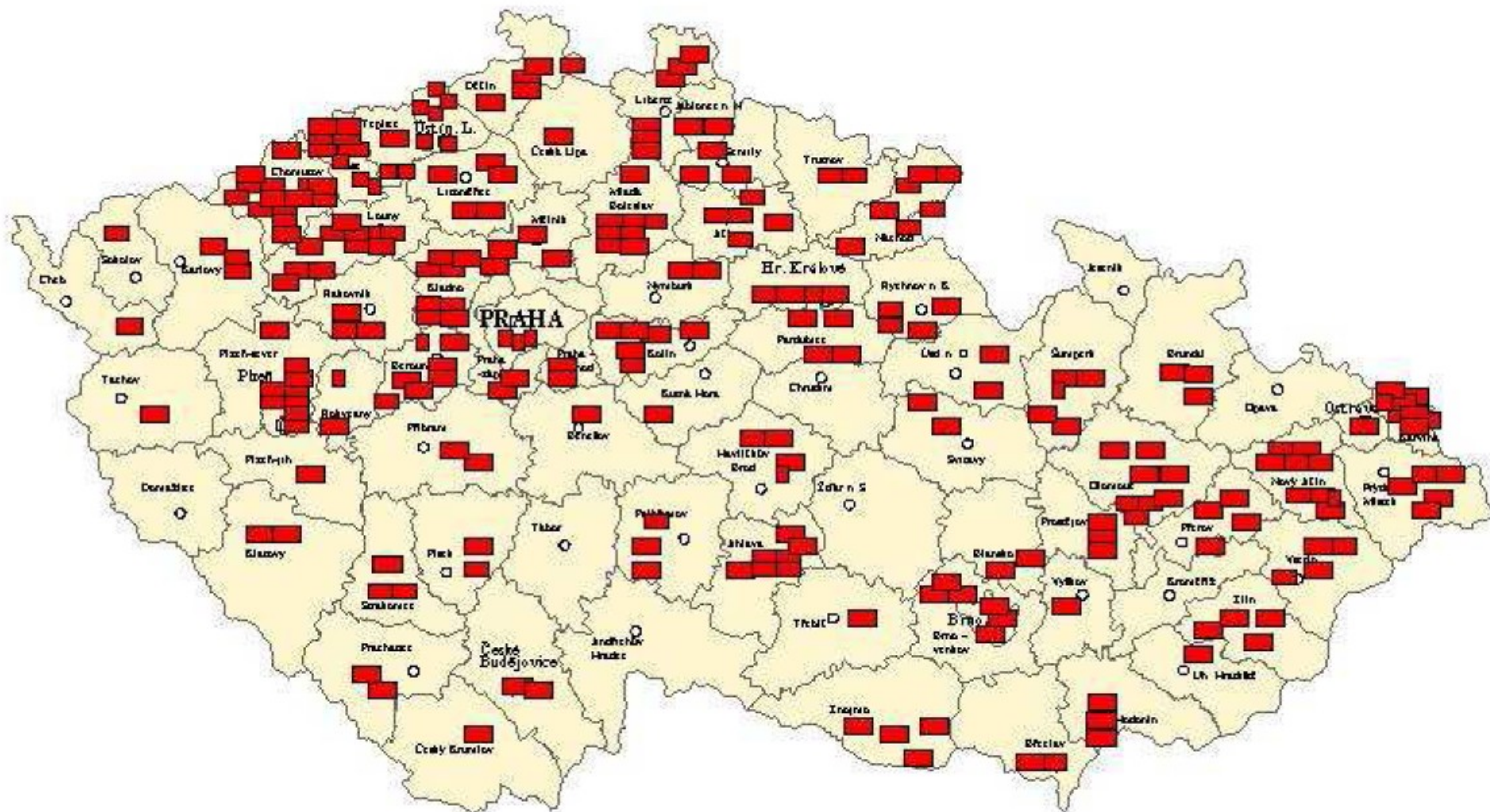
Investiční pobídky v ČR (3)

Obrázek č. 7: Počet udělených pobídek od roku 1998

Investiční pobídky v ČR (5)

Příloha č. 5: Regionální rozmištění projektů podpořených investičními pobídkami (stav k 31. 12. 2006)

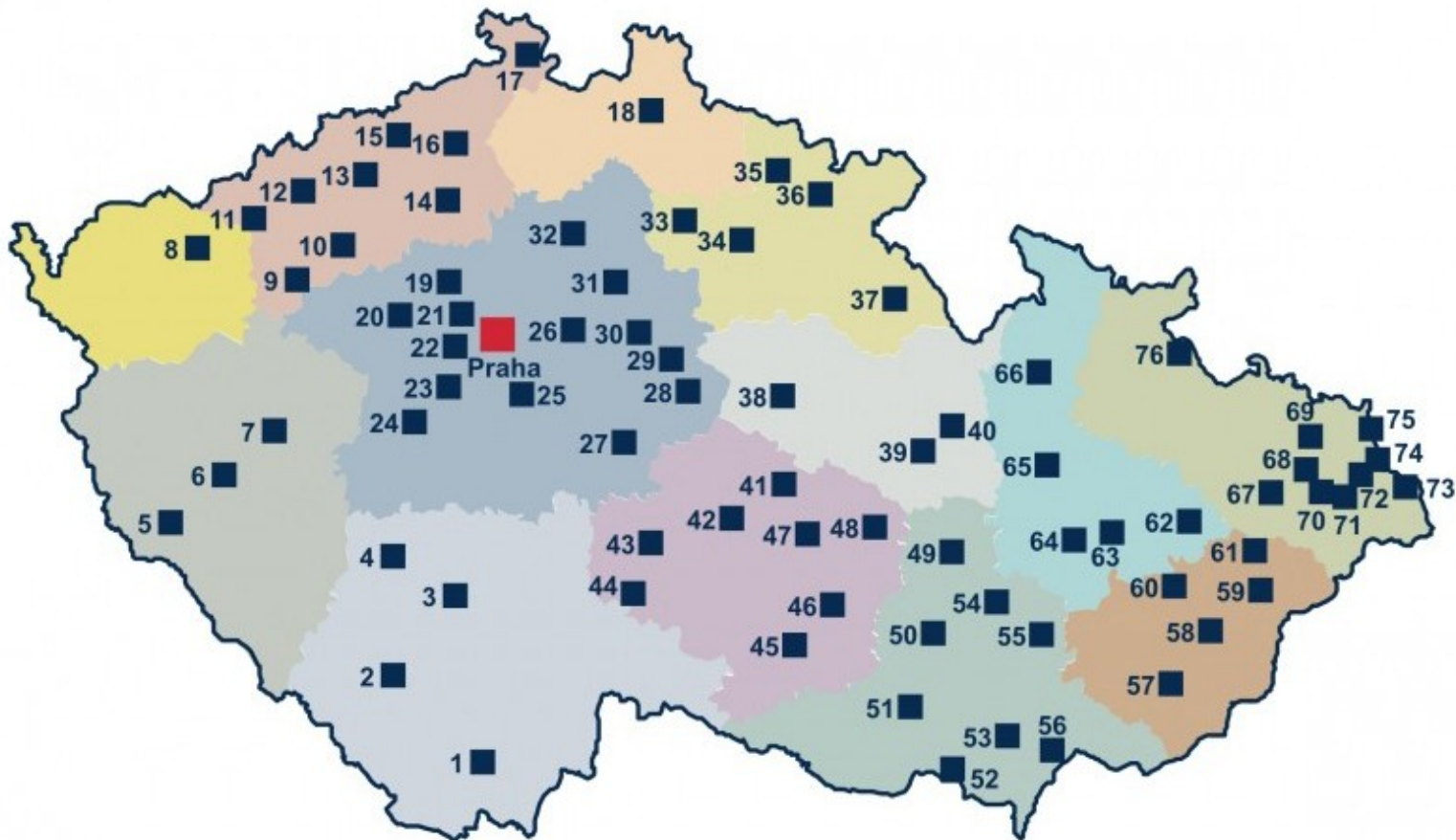

Poznámka: V případě, že se investiční projekt realizuje ve více okresech, je vyznačen v každém z daných okresů.

Podnikatelská / průmyslová zóna

- Ucelené území vymezené v závazné části schváleného územního plánu velkého územního celku či schváleného územního plánu obce jako území současně zastavěné převážně objekty **pro průmyslovou výrobu, obchod, služby** nebo jako zastavitelné území vhodné převážně pro umístování průmyslové výroby, obchodu, služeb.

(podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů)

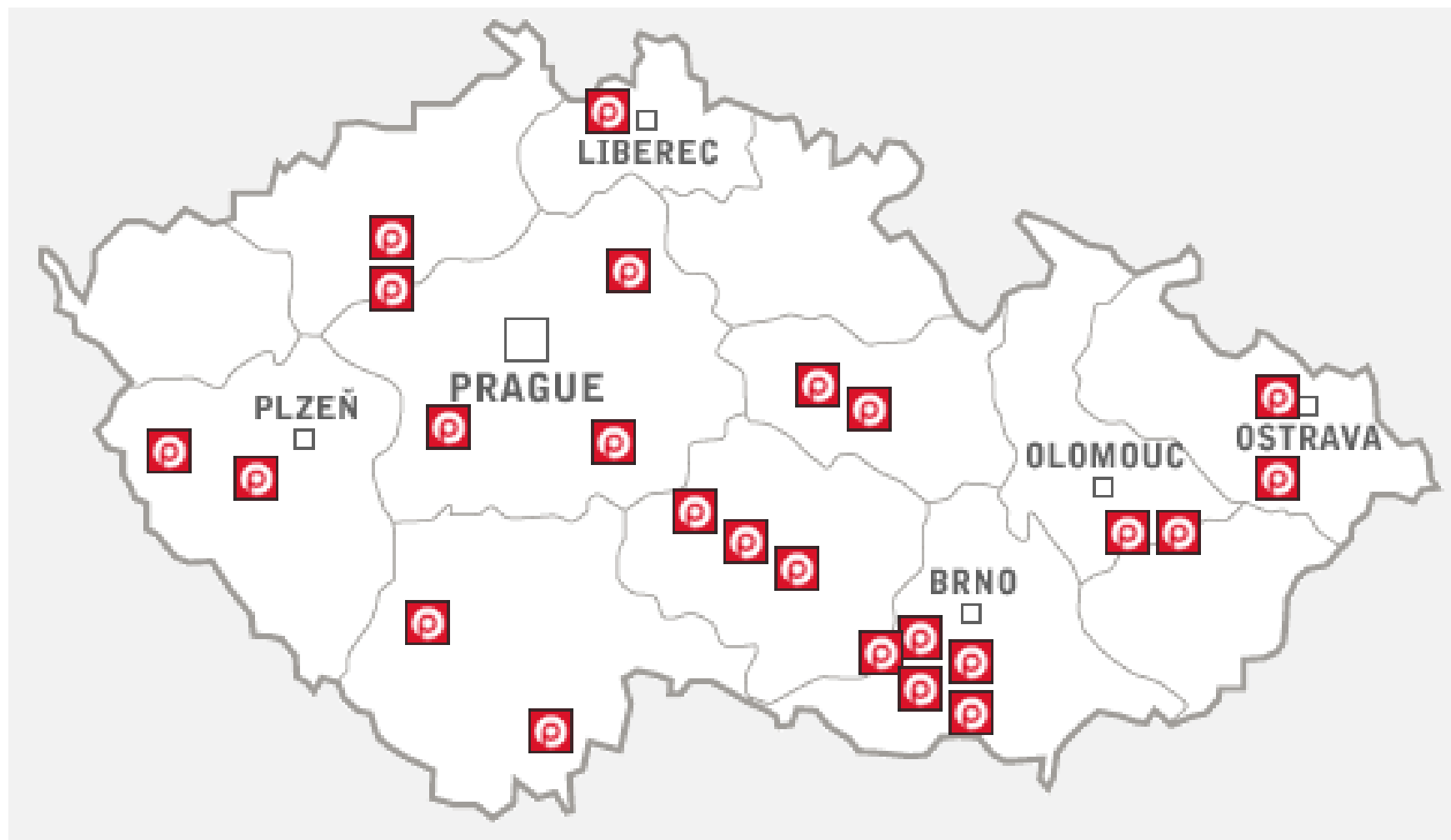
Podpořené průmyslové zóny od roku 1998 (Czechinvest)

1 Český Krumlov, **2** Prachatice, **3** Písek, **4** Blatná, **5** Domažlice, **6** Stod, **7** Plzeň (2)*, **8** Ostrov, **9** Podbořany (2)*, **10** Žatec (2)*, **11** Klášterec nad Ohří, **12** Chomutov, **13** Most, **14** Lovosice (2)*, **15** Přestanov, **16** Ústí nad Labem, **17** Rumburk, **18** Liberec, **19** Slaný, **20** Tuchlovice, **21** Kladno, **22** Unhošť, **23** Zdice, **24** Žebrák, **25** Zlatník y-Hodkovic, **26** Poříčany, **27** Zruč nad Sázavou, **28** Kutná Hora (3)*, **29** Kolín, **30** Velim, **31** Nymburk, **32** Mladá Boleslav, **33** Jičín (2)*, **34** Hořice, **35** Vrchlabí, **36** Trutnov, **37** Kvasiny, **38** Chrudim, **39** Svitavy, **40** Moravská Třebová, **41** Ždírec nad Doubravou, **42** Havlíčkův Brod, **43** Pelhřimov, **44** Kamenice nad Lipou, **45** Třebíč, **46** Velké Meziříčí, **47** Žďár nad Sázavou, **48** Bystřice nad Pernštejnem, **49** Blansko, **50** Brno (2)*, **51** Pohořelice, **52** Mikulov, **53** Velké Pavlovice, **54** Vyškov (2)*, **55** Brankovice, **56** Hodonín (2)*, **57** Staré Město, **58** Zlín, **59** Vsetín, **60** Holešov, **61** Valašské Meziříčí, **62** Hranice, **63** Velká Bystřice (2)*, **64** Olomouc (3)*, **65** Uničov, **66** Šumperk, **67** Mošnov, **68** Paskov, **69** Ostrava (2)*, **70** Frýdek - Místek (2)*, **71** Nošovice, **72** Třanovice, **73** Třinec, **74** Český Těšín, **75** Karviná, **76** Krnov

Černovická terasa, Brno

CTPark

Příklad: **Silicon Valley**

- Nejjižnější část sanfranciského pobřeží v S Kalifornii ve USA
- Název z r. 1971 – v americkém časopise Electronic News začala vycházet týdenní rubrika „Silicon Valley USA“ o velké koncentraci společností zabývajících se křemíkovými mikročipy a počítači
- Silicon Valley se skládá z 19 sídel
- Za hlavní město je považováno San José
- Pobřeží SF původně využíváno námořnictvem USA pro výzkumy – firmy se zde usadily, aby pracovaly pro námořnictvo, poté NASA a letecký výzkum
- Dnes světové centrum počítačového a technologického výzkumu

Vědecko-technický park

- Koncept vědeckotechnických parků se v zahraničí, zejména ve vyspělých zemích Evropské unie, používá již několik desítek let
- Podnikatelská infrastruktura (průmyslová zóna, podnikatelské prostory k pronájmu) přispívající k růstu ekonomické úrovně regionu prostřednictvím podpory rozvoje a růstu firem se zajímavým nápadem a zaměřením
- Často umístěn v blízkosti univerzity (případně může být i univerzitou provozován)
- Dochází tak k rychlému přenosu informací z výzkumných pracovišť do firem.
- Kromě pronájmu prostor, montáže, výzkumu, technického vývoje a kancelářských prostor většinou park nabízí i službu **Podnikatelský inkubátor**
- Součástí vědeckotechnického parku také bývá **pracoviště pro transfer technologií**, které pomáhá komerčně využít výsledky výzkumu v podnikové praxi.
- Vědeckotechnické parky v ČR jsou sdruženy do **Společnosti vědeckotechnických parků**
 - Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci
 - Vědecko-technologický park Ostrava
 - TECHNOLOGICKÉ CENTRUM Hradec Králové
 - Vědeckotechnický park Ústí nad Labem

Inovační centra

- Zaměřují se na podporu inovačního podnikání a komerčního využití výzkumu a vývoje
- Zprostředkování propojení univerzit a **vědecko-výzkumných institucí s podnikatelskou sférou**, s cílem maximalizovat přínos výzkumu a vývoje na regionální a národní úrovni

CO NABÍZÍME?

Inkubační program	Transfer technologií	Rozvoj klastrů
cesta od nápadu k podnikání	posílení spolupráce mezi akademickou a komerční sférou	podpora regionální znalostní ekonomiky
<ul style="list-style-type: none">- reprezentativní kancelářské a laboratorní prostory- business poradenství- finanční podpora start-up projektů- zprostředkování kontaktů a přístupu k dotačním programům- právní, účetní a daňové služby- spolupráce s odborníky, univerzitami, vědecko-výzkumnými organizacemi a hi-tech společnostmi	<ul style="list-style-type: none">- zprostředkování technologií pro firmy- propojení akademické a komerční sféry- přístup k expertům a výsledkům výzkumných projektů- obchodní vyjednávání- ochrana duševního vlastnictví- vypracování smluvní dokumentace- spolupráce na společných výzkumných projektech- poskytování finančních prostředků pro smluvní výzkum	<ul style="list-style-type: none">- systematický rozvoj klíčových odvětví v regionu- regionální ekonomické analýzy a doporučení- vytváření komplexní infrastruktury pro inovační firmy- rozsáhlé regionální, národní a mezinárodní sítě- vzdělávání v oblasti inovačního managementu

Podnikatelský inkubátor

- Kombinace dotovaného (zvýhodněného) nájemného **pro začínající inovativní firmy** (firmy se zajímavým nápadem a zaměřením) spolu s **poradenskými službami**, které tyto firmu potřebují (pomoc s podnikatelským záměrem, s **marketingem a propagací**, se **zajištěním financí, s účetnictvím, právní služby** apod.).
- Smyslem inkubátorů je koncentrovat na jednom místě rozmanité nástroje podpory začínajícím podnikatelům, které umožní úspěšně zvládnout počáteční fázi existence jejich firmy
- Pokud podnikatel splní vstupní kritéria, může se stát nájemníkem v inkubátoru, nájem v inkubátoru je nekomerční, tj. dotovaný. Výhodou inkubátoru je koncentrace služeb a podpůrných aktivit na jednom místě
- Příklad: JIC (www.jic.cz)
 - pro inkubované firmy poskytuje finance, prostory, poradenství, kontakty, propagaci i PR a pomoc při transferu technologií

Technologická centra

- Centra zaměřená na **vývoj a inovace high-tech výrobků a technologií, včetně vývoje specifického software** a aplikací, které jsou součástí těchto výrobků a technologií, zabývající se pravidelnými změnami produktů, produkčních řad, výrobních procesů, technologií, existujících vývojových služeb a dalších rozpracovaných operací, pokud takové změny představují jejich vylepšení, a existuje předpoklad, že budou přeneseny a **použity ve výrobě**

Tabulka č. 4: Investice a nově vytvořená pracovní místa v programu Technologická centra mezi VI-2001 a XII-2006

Kraj	Počet firem	Investice (v mil. Kč)	Nově vytvořená hrubá pracovní místa
Hl. město Praha	22	7 180,92	7 389
Jihomoravský	23	1 540,35	4 046
Moravskoslezský	17	1 882,82	1 886
Středočeský	9	3 428,84	837
Zlínský	7	750,24	232
Plzeňský	6	696,77	407
Královéhradecký	5	393,75	148
Olomoucký	5	264,40	507
Pardubický	3	251,60	355
Liberecký	3	180,76	152
Jihočeský	3	335,90	196
Hl. město Praha, Jihomoravský	1	53,90	432
Hl. město Praha, Moravskoslezský	1	72,50	155
Středočeský, Jihomoravský	1	100,00	200
Hl. město Praha, Plzeňský	1	34,50	409
Vysočina	1	21,94	48
Ústecký	3	238,99	115
Moravskoslezský	1	31,90	19
Praha	3	106,90	582
Celkem	115	17 566,97	18 115

Centra strategických služeb

- Centra zabývající se vybranými aktivitami společností, které se vyznačují **úzkou návazností na informační technologie a výrazným mezinárodním zaměřením**, zejména pak:
 - centra sdílených služeb,
 - high-tech opravárenská centra,
 - centra pro vývoj software,
 - expertní a řešitelská centra pro informační a telekomunikační technologie

Inovační strategie

- Nástroj, jehož prostřednictvím dochází k budování inovační infrastruktury potřebné pro tvorbu inovací
- Souborem opatření na řešení problémů a potřeb, které byly identifikovány na základě průzkumu podnikatelské a vědeckovýzkumné sféry
- Inovace představují v současné globalizované ekonomice hlavní konkurenční výhodu vyspělých ekonomik
- První regionální inovační strategie byly iniciovány ze strany Evropské komise v roce 1994 za účelem snížení regionálních rozdílů
- V ČR byla jižní Morava prvním regionem v ČR, který se začal soustavně věnovat podpoře inovací, a to již v roce 2001
 - 2002 –JMK jako první region vypracoval a následně zrealizoval regionální inovační strategii
 - Aktivity realizované v rámci obou dosavadních inovačních strategií (RIS I, RIS II) stavějí jižní Moravu na přední místo v oblasti podpory inovací a inovačního podnikání v ČR

After care

- Následná péče o investory zahrnuje širokou škálu činností:
 - podpora expanzí, reinvestic, rozvoje výzkumu
 - pomoc s hledáním vhodných průmyslových zón a podnikatelských nemovitostí
 - poradenství ohledně čerpání investičních pobídek a spolufinancování projektů ze strukturálních fondů EU
 - vyhledání dodavatelů v daném regionu
 - podpora v oblasti lidských zdrojů
 - rozvoj spolupráce investorů se středními, vyššími odbornými a vysokými školami
 - zprostředkování vyjednávání s místní samosprávou, státní správou a veřejnými institucemi
 - předkládání návrhů investorů na změny české legislativy Vládě ČR a kultivace českého podnikatelského prostředí
 - organizace odborných seminářů, pracovních snídaní s vrcholnými představiteli státní správy, diskusních kulatých stolů a společenských akcí

Globalizace - shrnutí

- Světový průmysl 21. století je charakteristický velkou prostorovou i strukturální dynamikou
- Hosp. méně rozvinuté státy procházejí procesem industrializace a průmysl hraje důležitou roli
- Vyspělé státy – deindustrializace – význam průmyslu se snižuje
- Reindustrializace – ve vyspělých oblastech – udržení průmyslového potenciálu regionu při restrukturalizaci průmyslu k high-tech odvětví
- 21. stol. – **změna průmyslové mapy světa**
 - 19., 20. stol. – stabilní jádrové oblasti průmyslu
 - 21. stol. – přesun některých výrobních do nově vzniklých průmyslových oblastí s nejuvhodnějšími lokalizačními faktory (pracovní síla...) – hl. J a JV Asie a další oblasti
 - Ve vyspělých zemích tlak na rozvoj průmyslových výrobních s vysokou přidanou hodnotou doplněných výzkumem a technologickým vývojem -> postupné prohlubování mezi technologicky vyspělými oblastmi a „montážními“ oblastmi s masovou produkcí
- Opakem **glocalizace**

Informační revoluce

- Zvyšující se dynamika změn informačních technologií
- Vznik tzv. **globální informační společnosti**, která buduje globální informační infrastrukturu, založenou především na využití síťových technologií
- „Učící se společnosti“ – znalostní společnost
- „**Teorie učících se regionů**“ – zdrojem konkurenceschopnosti v současném světě jsou vědomosti, schopnost učit se a vytváření kulturního klimatu, které napomáhá tvorbě inovací
- Dopady informační revoluce však nejsou pro celou lidskou populaci stejné. Schopnost využívat moderní informační a komunikační technologie, především pak internet, dělí lidskou populaci na úspěšné a méně úspěšné na vítěze a poražené. Úroveň využití ICT ovlivňuje konkurenceschopnost jednotlivců, firem, regionů, odvětví, států a celých kontinentů.
- **Digitální ekonomika – poprvé v dějinách hospodářský růst a strukturální změny v ekonomice nezávisejí prvotně na surovinách, strojích a metodách jejich využívání, ale na schopnosti lidí pracovat s informacemi**